

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра статистики, обліку та аудиту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
роботи

_____ А.В.Пантелеймонов

“ _____ ” _____ 2018 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

СТАТИСТИКА

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший бакалаврський рівень

галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифрі назва)

спеціальність 071 Облік і оподаткування
(шифрі назва)

освітня програма Облік і оподаткування
(шифр і назва)

спеціалізація _____
(шифрі назва)

вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

факультет Економічний

20_18 / 20_19 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету (інституту, центру)

“ 22 ” червня 20 18 року, протокол № 7

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: (вказати авторів, їхні наукові ступені, вчені звання та посади)
Назарова Олександра Юріївна, к.е.н., доцент кафедри статистики, обліку та аудиту

Програму схвалено на засіданні кафедри
_____ статистики, обліку та аудиту _____

Протокол від “ 21 ” червня 20 18 року № 9

Завідувач кафедри статистики, обліку та аудиту _____

_____ (Соболев В.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено методичною комісією
_____ економічного факультету _____
назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “ 21 ” червня 20 18 року № 9

Голова методичної комісії _____

_____ Євтушенко В.А.
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Статистика» складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки

ХНУ ім. В.Н.Каразіна, _____ бакалавр
(назва рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня)

спеціальності (напрямку) Облік і оподаткування _____

спеціалізації _____

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни:
формування знань щодо методів збирання, оброблення та аналізу інформації про соціально-економічні явища і процеси.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

- розробка програм статистичних спостережень,
- зведення та групування масових даних явищ і процесів суспільного життя;
- обчислення узагальнюючих характеристик структури сукупностей;
- вимірювання інтенсивності динаміки явищ;
- визначення факторів, які формують варіацію та розвиток суспільних явищ та оцінюванні сили їхнього впливу.

1.3. Кількість кредитів - 4

1.4. Загальна кількість годин - 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	-й
Семестр	
4-й	-й
Лекції	
32 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
56 год.	год.
в тому числі: індивідуальні завдання	
- год.	

1.6. Заплановані результати навчання

знати: можливості статистичних методів спостереження, зведення та групування статистичних даних, економічну суть статистичних показників, методи аналізу конкретних явищ і процесів суспільного життя;

вміти: проводити статистичну обробку даних з побудовою статистичних таблиць і графіків, рядів розподілу, аналізувати результати і робити науково обґрунтовані висновки.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СТАТИСТИКИ ЯК НАУКИ. ХАРАКТЕРИСТИКА СУТНОСТІ І СИСТЕМИ СТАТИСТИКИ

Тема 1. Предмет, метод і завдання статистики в умовах ринкової економіки

Зміст поняття «статистика». Історичний розвиток статистичної науки. Предмет метод та завдання статистики. Основні поняття статистики: статистичне дослідження, статистична сукупність, одиниця сукупності, статистичний показник, статистичні дані, узагальнюючі показники, ознака.

Організація статистики в Україні та на міжнародному рівні

Тема 2. Статистичне спостереження

Сутність статистичного спостереження і його роль у формуванні статистичної інформації. Об'єкт і одиниця спостереження. Форми статистичних спостережень: звітність та окреме спеціально організоване статистичне дослідження. Організація статистичної звітності: порядок оформлення, реквізити, періодичність звітності.

Класифікація статистичних спостережень/

Програмно-методологічні (мета спостереження, час спостереження, одиниця сукупності, одиниця спостереження, програма спостереження) та організаційні (органи спостереження, місце спостереження, час спостереження: об'єктивний та суб'єктивний, матеріально – технічне забезпечення) питання статистичних спостережень.

Види помилок: помилки реєстрації та репрезентативності Система контролю даних спостереження. Логічне та арифметичне контролювання статистичних даних. Використання статистичної інформації як джерело економічного аналізу.

Тема 3. Статистичне зведення та групування

Поняття статистичного зведення та способи його проведення.

Метод статистичного групування – основний статистичний метод виявлення закономірностей явищ, процесів. Види групувань: типологічне, структурне, аналітичне. Групувальні ознаки: кількісні, атрибутивні. Факторні та результативні ознаки.

Інтервали, види і порядок їх утворення. Побудова варіаційних рядів розподілу: дискретних та інтервальних. Техніка проведення зведення та групування.

Метод статистичних таблиць.

Тема 4. Статистичні показники

Поняття про узагальнюючі показники та їх види. Абсолютні величини (індивідуальні, підсумкові, розрахункові, групові) та їх одиниці вимірювання.

Поняття відносної величини. Класифікація відносних величин, формули їх обчислення: відносні величини динаміки, відносні величини структури, відносні величини координації, відносні величини просторових порівнянь, відносні величини планових завдань, відносні величини інтенсивності.

Сутність, значення і умови використання середніх величин. Логічна формула середньої. Види середніх і способи їх обчислення: середня арифметична, середня

гармонічна, середня геометрична, середня квадратична і т.д. Обчислення середньої арифметичної простої та зваженої (у дискретному та інтервальному рядах розподілу). Властивості середньої арифметичної. Застосування середньої гармонійної, хронологічної та геометричної. Види структурних середніх.

Поняття про варіацію та способи її вимірювання. Основні показники вимірювання варіації: розмах варіації, середнє лінійне відхилення, дисперсія, середнє квадратичне відхилення, коефіцієнт варіації та правило складання дисперсій. Формули для обчислення показників варіації. Значення показників варіації в статистиці.

Розділ 2. СТАТИСТИЧНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ДИНАМІКИ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ЯВИЩ І ПРОЦЕСІВ

Тема 5. Аналіз інтенсивності динаміки

Поняття рядів динаміки та їх види (моментні, інтервальні), властивості показників у рядах динаміки. Причини незіставленості рівнів у рядах динаміки та способи зіставлення рівнів ряду.

Ланцюговий та базисний методи аналізу показників. Показники аналізу ряду динаміки: абсолютний приріст, коефіцієнт зростання, темп приросту, абсолютне значення одного відсотка приросту, формули для їх обчислення.

Узагальнюючі характеристики динамічного ряду. Середній рівень динамічного ряду, середні темпи зростання та приросту. Середня абсолютна та відносна швидкість динаміки. Порівняльний аналіз рядів динаміки; абсолютне прискорення (уповільнення), відносне прискорення (уповільнення), коефіцієнт випередження.

Способи згладжування та аналітичного вирівнювання динамічних рядів. Трендові рівняння. Екстраполяція тренду. Оцінка коливань та сталості динаміки. Індeksi сезонності.

Тема 6. Індeksi та їх використання в економіко-статистичних дослідженнях

Поняття про індeksi (індивідуальні, групові, загальні). Ланцюгові та базисні індивідуальні індeksi та їх властивості.

Основні економічні індeksi і способи їх обчислення (індекс цін, собівартості, фізичного обсягу, продуктивності праці), агрегатна форма загального індексу. Дві системи індексів – базисно-зважена (Ласпейреса) та поточно-зважена (Пааше). Середньозважені індeksi. Індeksi середніх величин: індeksi загальних змін (змінного складу), індeksi фіксованого складу, індeksi структурних зрушень. Індексні ряди. Індeksi з постійними і змінними вагами. Територіальні індeksi.

Застосування індексів у статистиці та економіці.

Тема 7. Вибіркове спостереження в статистиці

Сутність і переваги вибіркового спостереження. Генеральна і вибіркова сукупності. Помилки репрезентативності. Обчислення середньої та граничної помилок вибірки, довірчі межі середньої величини та частки. Різновиди вибірок. Багатоступеневі і багатофазні вибірки. Визначення обсягу вибірки і способи поширення вибіркових даних. Практика застосування вибіркового дослідження у виробничо-господарській діяльності.

Перевірка статистичних гіпотез. Нульова і альтернативна гіпотези. Статистичний критерій як інструмент перевірки гіпотез. Послідовність перевірки гіпотез.

Тема 8. Статистичні методи вимірювання зв'язку. Кореляційно-регресійний аналіз

Види і форми зв'язків між явищами. Завдання, які стоять перед статистикою щодо вивчення і вимірювання зв'язків. Основні методи вимірювання зв'язків у кореляційному

аналізі: метод паралельних рядів, балансовий метод, метод аналітичних групувань, графічний, кореляційний методи. Застосування дисперсійного аналізу в економіко-статистичних дослідженнях. Правило додавання дисперсій. Основні умови застосування кореляції. Рівняння регресії. Показник вимірювання тісноти зв'язку: емпіричне кореляційне відношення, індекс детермінації, лінійний коефіцієнт кореляції. Непараметричні показники статистичного вимірювання тісноти зв'язку. Оцінка результатів кореляційного аналізу. Аналіз пропорційності розвитку соціально-економічних явищ. Крива Лоренцо, коефіцієнти концентрації, подібності структур, структурних зрушень.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СТАТИСТИКИ ЯК НАУКИ. ХАРАКТЕРИСТИКА СУТНОСТІ І СИСТЕМИ СТАТИСТИКИ												
Разом за розділом 1	60	16	16			28						
Розділ 2. СТАТИСТИЧНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ДИНАМІКИ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ЯВИЩ І ПРОЦЕСІВ												
Разом за розділом 2	60	16	16			28						
<i>Усього годин</i>	120	32	32			56						

4. Темі семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Предмет, метод і завдання статистики в умовах ринкової економіки	4
2	Тема 2. Статистичне спостереження	4
3	Тема 3. Зведення та групування статистичних даних	4
4	Тема 4. Статистичні показники	4
5	Тема 5. Аналіз інтенсивності динаміки	4
6	Тема 6. Індеси та їх використання в економіко-статистичних дослідженнях	4
7	Тема 7. Вибіркове спостереження	4
8	Тема 8. Статистичні методи вимірювання зв'язку. Кореляційно-регресійний аналіз	4
	Разом	32

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Ознайомлення з організацією та діяльністю органів статистики в Україні та Євросоюзі (Державної служби статистики України та Евростату). Надання короткої характеристики.	4
2	Підготовка дайджестів з коментарями фахівців у галузі статистики про якість статистичної інформації в Україні та регіоні на підставі	4

	ознайомлення з джерелами наукової та навчальної інформації. Складання переліку зауважень щодо якості та повноти такої інформації.	
3	Підготовка дайджестів про організацію та методологію статистики на підставі ознайомлення з джерелами наукової та навчальної інформації. Складання переліку найбільш актуальних проблем розвитку цієї галузі статистики	4
4	Складання глосарію за курсом	14
5	Контрольна робота з курсу «Статистика»: - пошук прикладів рядів динаміки (мометного та інтервального) на сайті Державної служби статистики України за 10 і більше років; - розрахунок аналітичних показників та прогнозування на 5 років щодо обраних динамічних рядів; - за допомогою пакету прикладних програм Microsoft Excel зробити візуалізацію визначених показників; - формулювання відповідних висновків.	30
	Разом	56

Відповідно навчальному плану спеціальності «Облік і оподаткування» студенти виконують контрольну роботу з дисципліни «Статистика».

Мета виконання контрольної роботи – закріплення знань, одержаних студентами у процесі самостійного вивчення навчального матеріалу. Вона базується на вивченні літературних джерел за темами курсу та використанні матеріалів і інформації сайту Державної служби статистики України.

Кафедра пропонує студентам самостійно обирати дані, інформацію та план роботи узгоджувати з викладачем, користуватися методичними вказівками до виконання контрольної роботи. Контрольна робота закріплює та розвиває загальнотеоретичні та спеціальні знання студента.

6. Індивідуальні завдання

7. Методи контролю

Оцінювання знань, умінь та навичок студентів включає ті види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни «Статистика» передбачають лекційні, практичні заняття, самостійну роботу та виконання індивідуального розрахункового завдання.

Перевірка та оцінювання знань студентів проводиться в наступних формах:

- оцінювання роботи і знань студентів під час практичних занять;
- складання проміжного контролю знань;
- оцінювання виконання та захист контрольної роботи, яка передбачена навчальним планом;
- складання екзамену.

Критерії оцінювання знань для дисципліни «Статистика»

Порядок оцінювання знань студентів, розроблений: і впроваджений в навчальний процес у Харківському національному університеті імені В.Н.Каразіна унормовує основні принципи організації поточного, підсумкового та семестрового контролю знань студентів з усіх видів виконуваних робіт (теоретична підготовка, практична робота, самостійна робота ІНДЗ, наукова робота тощо), а також методику переведення показників академічної успішності студентів ХНУ імені В.Н.Каразіна в національну шкалу.

Контрольні заходи є необхідним елементом зворотного зв'язку у процесі навчання. Вони визначають відповідність рівня набутих студентами знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти.

Поточний контроль знань студентів

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення практичних, і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

Об'єктами поточного контролю є:

- ◆ активність та результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни;
- ◆ відвідування занять;
- ◆ виконання індивідуального науково-дослідного завдання;
- ◆ складання проміжного контролю.

Контроль систематичного виконання самостійної роботи та активності на практичних заняттях проводиться за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;
- ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;
- уміння поєднувати теорію із практикою при розгляді практичних ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків при виконанні індивідуальних завдань, та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- оволодіння методами економіко-статистичної обробки даних із використанням комп'ютерних технологій;
- логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, уміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Оцінювання знань студента під час виконання завдань для самостійної роботи проводиться за 4- бальною шкалою.

Оцінка «відмінно» ставиться за умови відповідності виконаного завдання студента або його усної відповіді до всіх зазначених критеріїв. Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку.

При оцінюванні практичних занять увага приділяється також їх якості та самостійності, своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

Проміжний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом лекційного матеріалу та вміння застосування його для вирішення практичної ситуації й проводиться у вигляді тестування. При цьому тестове завдання може містити як запитання, що стосуються суто теоретичного матеріалу, так і запитання, спрямовані на вирішення невеличкого практичного завдання.

Підсумковий контроль за курсом – у формі екзамену.

До складання екзамену допускають студентів, що мають задовільну кількість балів зі складених тестів з основних навчальних елементів змістовних модулів, написання та захисту індивідуального розрахункового завдання та інших завдань, передбачених програмою дисципліни.

Екзамен здійснюють за екзаменаційними білетами, які містять п'ять завдань (два теоретичних питання, тести та одне практичне завдання). Вони дають можливість здійснити оцінювання знань студента за дисципліною «Статистика» (рис. 1).

Додаток 19
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Факультет <u>економічний</u>
Спеціальність <u>Облік і оподаткування</u>
Спеціалізація _____
Семестр <u>4</u>
Форма навчання <u>денна</u>
Рівень вищої освіти (освітньо-кваліфікаційний рівень): <u>бакалавр</u>
Навчальна дисципліна: <u>Статистика</u>
ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ (ЗАВДАННЯ) № 1 *
1. Предмет і метод дисципліни «Статистика»
2. Індеси середніх величин в статистиці
3. Тест
4. Тест
5. Задача.
Затверджено на засіданні кафедри _____ протокол № _____ від “ _____ ” _____ 20 ____ р.
Завідувач кафедри _____ (Соболев В.М.) підпис
Екзаменатор _____ (Назарова О.Ю.) Підпис
* Кількість балів за кожне з питань відповіді: 1 - 10; 2 - 10; 3 - 5; 4 - 5; 5 - 10

Рис. 1. Зразок екзаменаційного завдання

Критерії оцінювання на екзамені:

Оцінювання знань студента проводиться за чотирирівневою шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно). За екзамен студент може отримати максимум 40 балів:

1. Для отримання оцінки «відмінно» (35-40 балів) студент повинен:
  - укластися у встановлений строк підготовки відповіді;
  - викласти теоретичний матеріал чітко, коротко, зв'язано й обґрунтовано;
  - навести вірне рішення задачі та тестів.
2. Для одержання оцінки «добре» (25-34 балів) студент повинен:
  - укластися у встановлений строк підготовки відповіді;
  - викласти теоретичний матеріал обґрунтовано й зв'язано;
  - навести вірне рішення задачі;
  - можливі помилки при відповіді на тести.
3. Для отримання оцінки «задовільно» (15-24 балів) студент повинен:
  - викладати теоретичний матеріал у доступній для розуміння формі;
  - можливі помилки при розв'язанні задачі та тестів.
4. Оцінку «незадовільно» (1-14 балів) отримують студенти, відповіді яких можуть бути оцінені нижче вимог, сформульованих у попередньому пункті.

Кожне завдання екзамену оцінюється окремо, що зазначається в білетах. Якщо одна з оцінок «незадовільно», то загальна оцінка не може бути вищою за «задовільно».

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як загальна оцінка, яка враховує оцінки з кожного виду контролю (оцінки проміжного контролю за роботу протягом семестру та оцінка за результатами підсумкового екзамену).

У відповідності до набраних студентом балів оцінка знання матеріалу проводиться за чотирирівневою системою згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів.

8. Схема нарахування балів

Для підсумкового семестрового контролю при проведенні семестрового екзамену

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання								Екзамен	Сума			
Розділ 1				Розділ 2				Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Індивідуальне завдання	Разом	40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8					
5	6	6	6	7	7	7	6	10	-	60		

T1, T2 ... T8 – теми розділів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література

Основна література

1. Закон України Про державну статистику, Київ, 16.10.2012, № 5463-VI.
2. Інформаційні системи і технології в статистиці. Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / Орленко Н.С. К.: КНЕУ, 2008. 288 с.
3. Основи статистики. Навч. посібник. / Гончарук А.Г. К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2004. 148 с.
4. Статистика II. Підручник. / Логунова Н.А., К.: Кондор-Видавництво, 2015. 340 с.
5. Статистика. Підручник. / Лугінін О.Є., Белоусова С.В. К., Центр учбової літератури, 2007. 608 с.
6. Теорія статистики. 2-ге видання перероб. та доп. Посібник. / Мармоза А.Т.. К.: «Центр учбової літератури», 2013. 592 с.
7. Теорія статистики. Практикум. / Єріна А.М. Пальян З.О. К.: Знання, 2009. 255 с.
8. Статистика. Навчальний посібник. / О.Ю. Назарова. Х.: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2018. 106 с.
9. Положення про Державну службу статистики України, Київ, 06.03.2011, № 396/2011
10. Статистика. Навч. посібник. / Щурик М.В. Львів: «Магнолія-2006», 2011. 545 с.

Допоміжна література

1. Статистика. Навч.посібник. / Баран Р.Я., Жолоб Л.І. [та ін.]. Чернівці: ТОВ «Видавництво «Наші книги», 2008. 240 с.
2. Статистика. Навчальний посібник. / Горкавий В.К. К.: Алерта, 2012. 608 с.

3. Статистика. Навч.–метод. посібник для сам ост. вивч. дисциплін. / Єріна А.М., Моторин Р.М. [та ін.]. К.: КНЕУ, 2002. 457 с.
4. Статистика. Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / Кушнір Н.Б., Кузнєцова Т.В. [та ін.]. К.: Центр учбової літератури, 2009. 208 с.
5. Статистика. Навч.посібник. / За наук.ред. А.М. Єриної. К.: КНЕУ, 2007. 304 с.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Головне управління статистики у Харківській області
URL : <http://uprstat.kharkov.ukrtel.net>
2. Державна служба статистики України URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Огляд діяльності Євростату. URL : <https://ec.europa.eu/eurostat/about/overview>
4. Ukrstat.org – публікація документів Державної служби статистики України. URL : <http://ukrstat.org/about.html>